

Становище

за ас. д-р Бинка Иванова Добрева-Котетерова
преподавател в ЮЗУ „Н. Рилски” – Благоевград по Народно пеене,
Методика на специалния предмет и интерпретация
и др. музикално-теоретични дисциплини
кандидат
в конкурса обявен в “Държавен вестник” бр. 57/14.07.2017 г.
за редовен доцент по професионално направление 8.3 Музикално и
танцово изкуство/ Музикознание и музикално изкуство (Музика)

Филип Христов Павлов – проф., доктор на изкуствознанието
жив. ж.к Младост 3, бл. 317, вх. А, ап. 3, 1712 София

В настоящия конкурс единственият кандидат Бинка Иванова Добрева-Котетерова участва с монографичния си труд: „Състави за изпълнение на български песенен фолклор в началото на ХХІ век (ансамбли, хорове, камерни формации)”; с учебното помагало „С любов към тракийската народна песен”, предназначено за направлението, в което работи в катедра „Музика” - изпълнителско изкуство; с материалите от 6 доклади, изнесени на национални и международни научни конференции. Всички публикации са осъществени в периода след присъждането на образователната и научна степен „доктор”, което е основно изискване на Закона и правилниците, свързани с неговото прилагане. Към тези данни се добавят факти и доказателствени материали, отразяващи нейната концертноизпълнителска дейност като самостоятелен изпълнител на народни песни, на солист и хорист в световноизвестния български вокален състав „Мистерията на българските гласове”, издания на електронни носители и CD, които представят изключителната ѝ певческа практика и високи художествени постижения. Справката съдържа и важни моменти от нейната педагогическа работа в ЮЗУ.

Отпечатаната наскоро книга на Добрева „Състави за изпълнение на български песенен фолклор в началото на ХХІ век (ансамбли, хорове, камерни формации)” е издание, което пряко и фактологично отразява следната проблематика: състоянието на жанра народно пеене в различните фолклорни региони на страната, сегашното и възможно развитие на фолклорното изкуство чрез народната песен, перспективите за съхраняване на автентичния характер на многобройните образци от музикалнохудожественото ни песенно наследство, разширяване значението на днешното авторско творчество, начините на разпространение на народната песен – солова, ансамблова, хорова дейност, видове състави, изпълнителски репертоар, различията в дейността на

любителските и професионални изпълнителски формации, нови интерпретации на фолклора от съвременни изпълнители, медийно отразяване на песенното творчество и звукозаписна дейност със световно разпространение и т.н.

Една хубава библиографска справка за действащите музикални състави в страната ни дават таблиците с участници от всички региони в ХІ-тия Национален събор на народното творчество – Копривщица 2015 г. Освен съдържащата се в нея информация, могат да се направят и редица ясни изводи за състоянието на наличните женски, мъжки, детски и смесени фолклорни групи, да се видят в списъчен състав имената на соловите изпълнители от страната. Такъв табличен опис е особено ценен като именен фонд за следващите издания на празниците в Копривщица, който би могъл да даде ясни сведения доколко изпълнителският състав се повтаря или обновява. Това ще бъдат реални данни за това как се съхранява и предава народно изкуство в днешни дни.

Приносният характер на книгата е несъмнен по отношение на изследваните процеси, които представят фолклорното певческо изпълнителско изкуство и като утвърждавана днес традиция, и като нови характеристики, които то сега носи и развива. Описването на различните ансамбли и изпълнителски формации ни дава ясна картина на музикалната ситуация към днешна дата и може да послужи за други специфични анализи и конкретни научни изследвания. Несъмнено изключителната осведоменост на Бинка Добрева се дължи в най-голямата си част на прякото ѝ участие в сценичната дейност - солистка и член на различни формации и хорови колективи. Поради това, тя има възможност да бъде наблюдател и точен анализатор на цялостния музикален живот в България.

Учебното помагало „С любов към тракийската народна песен” е непознато явление в публикационната дейност като събирателно издание на автентичен български песенен фолклор от тракийския регион, в пряка кореспонденция с нова авторска музика на Александър Райчев, която е в стилистиката на тракийската песен. Представените в сборника 55 творби в двата раздела - 39 автентични народни песни (нотация Б. Добрева) и 16 авторски, ни убеждават, че силата на традициите може успешно да кореспондира и с новото творчество. Автор на текстовете на новите песни е отново Добрева. Тя търси тяхното звучене да бъде максимално идентично до разпознаваемите словесни образци от народното творчество от същата фолклорна област. Словесното съдържание е изцяло издържано в говорния маниер на народните певци. Подобно отношение е било присъщо и в миналото на първомайсторите на българското народопесенно изкуство.

Бинка Добрева е значимо име в областта на българското народно пеене, личност, която неразривно се свързва с изпълнението и

разпространението на народопевческите ни традиции. Нейната сценична кариера започва от твърде млада възраст, но името ѝ веднага предизвиква интерес след ценителите на фолклорното изкуство. Затова не е случаен фактът, че нейната певческа кариера преминава през най-големите български професионални държавни състави. Дългогодишното ѝ присъствие в световноизвестния певчески ансамбъл „Мистерията на българските гласове” е още едно признание за нейните изключителни изпълнителски качества. Участва в звукозаписна дейност в чужбина и в издания на CD, отбелязани като световен музикален продукт от най-високо качество, реализирани с „Мистерията на българските гласове”. Концертно-изпълнителската ѝ практика се простира в много европейски страни, а и на други континенти.

Важен и ценен е приносът на Бинка Добрева в учебната работа със студентите на ЮЗУ „Н. Рилски”. Певческите си умения тя предава на младото поколение изпълнители с голям ентусиазъм и с дълбоко осъзната педагогическа отговорност. Неслучайно нейните възпитаници са с награди и лауреатски звания от десетки конкурси за народно пеене. Това е демонстрация на изискванията на съвременната педагогика за практика в среда извън висшето училище.

В рамките на педагогическата ѝ дейност в университета тя преподава различни дисциплини като е създала и съответните програми за обучение в направление изпълнителско изкуство. Работи със значителен обем визуално-слухови средства и формите на интернет образование и обучение, което дава преки резултати в изграждането на стабилни знания и представи в интензивното развитие на нейните студенти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатурата на ас. д-р Бинка Иванова Добрева-Котетерова и представените материали по конкурса носят необходимия приносен характер и представят убедително значението и постиженията в различните аспекти на нейната дейност. Като имам предвид цялостното ѝ представяне на изследовател на народното изкуство, нейния певчески талант и постижения в звукозаписната дейност, оригиналността на авторското творчество, натрупания личен опит в педагогическото поприще и др. свързани с това направление дейности, които са гаранция за перспективите на нейното научнотворческо развитие, имам реално основание да поддържам кандидатурата ѝ пред научното жури за присвояване на научното звание „доцент” по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство/Музикознание и музикално изкуство (Музика).

10.11.2017 год.

Благоевград